
LONDRA VE BRÜKSEL AYRILIK İÇİN ANLAŞTI: BUNDAN SONRA NE OLACAK?

15.11.2018

EuroNews (14 Kasım 2018)

Birleşik Krallık ile Avrupa Birliği yolları ayırmaya ilişkin ön mutabakata vardı. Zorlu müzakereler sonucunda hazırlanan taslak metinle en büyük engel atlatılmış olsa dahi bu Brexit'le sona gelindiği anlamına gelmiyor.

Bundan sonraki süreçte söz hakkı diğer aktörlerde.

Peki bundan sonra ne olacak?

Öncelikle İngiltere Başbakanı Theresa May, taslak metni hükümetine kabul ettirmek için Bakanlar Kurulunu topladı. İktidardaki Muhafazakarlara dışarıdan destek veren Kuzey İrlandalı Demokratik Birlik Partisi daha önce elindeki kozu kullanarak Brexit anlaşmalarının taleplerini karşılamaması halinde hükümetten desteğini çekme tehdidinde bulunmuştu. Dolayısıyla May, kendi çevresinden çok DUP'u ikna etmek içinde çaba sarfedecek.

Kulislerde bazı bakanların anlaşma şartlarına şüpheyle yaklaştığı, Muhafazakarlar içinden Brexit yanlıları ile karşıtlarından taslak metne sıcak bakmayanların olduğu konuşuluyor.

500 sayfalık taslak metin ayrıca İngiltere parlamentosunda da oylamaya sunulacak. Aynı zamanda Brüksel tarafında da 27 ülkenin temsilcileri metni mercek altına alacak. AB ülkelerinin taslak metnin onaylanması için bir zirve düzenlemesi de söz konusu.

İrlanda, Kuzey İrlanda sınırı ile ilgili kısımla yakından ilgilenirken Almanya ve Fransa gibi ülkelerse Birleşik Krallık'ın ticari rekabette ne kadar avantaj elde edeceğini değerlendirecek.

Bu noktaya kadar ilerleme kaydedilmesi halinde bir sonraki adım AB liderlerinin taslak metni imzalaması olacak. Londra, metnin onayı için yapılacak zirvenin en kısa zamanda düzenlenmesinden yana.

AB yetkilileri, ön anlaşmanın nihai olmadığına vurgu yapıp, itiraz gelmesi halinde müzakerelere açık kapı bırakıyor. Anlaşmanın resmen imzalanması için son tarih olarak 13-14 Aralık gösteriliyor.

Tarafların el sıkışamaması durumundaysa 'anlaşmasız Brexit' gündeme gelecek.

İngiliz parlamentosunun taslak metne bakışı

Theresa May, en az Brüksel'de karşılaştığı zorluklarla evinde de mücadele etmek zorunda kaldı. Hem kendi kanadından hem de muhalefetten May'in Brexit planlarına itiraz sesleri yükseldi. Muhafazakarları iktidarda tutan DUP Kuzey İrlanda'yı Birleşik Krallık'tan uzaklaştıracak herhangi protokole karşı çıkıyor. Partinin önde gelen isimlerinin taslak metne ilk tepkileri olumsuz yönde.

Ana muhalefetteki İşçi Partisi'nin de metne onay vermemesi kuvvetle muhtemel. Partinin lideri Jeremy Corbyn, anlaşmanın şartlarının ülkesi için 'yerinde' olmadığını söyleyerek metni kabul etmeyeceklerinin sinyallerini verdi. Meclisteki üçüncü sırada yer alan İskoçya Ulusal Partisi de May tarafından varılan bir anlaşmayı reddedeceklerini daha önce duyurmuştu. Liberal Demokratlara yeni bir Brexit referandumu talep ediyor.

Brexit takvimi

Önümüzdeki seneye kadar AB ile nihai mutabakata varılamaması, Brexit için belirlenen 29 Mart 2019 tarihini erteleyebilir. Zira anlaşmanın pratiğe dökülmesine yönelik yeni yasaların hazırlanması için meclisin zamana ihtiyacı olacak.

Eğer anlaşma olmazsa, May hükümeti Brexit ile ilgili nasıl bir yol izleyeceğini en geç 21 Ocak 2019'a kadar parlamentoya bildirmek zorunda.

Diğer yandan AB, yeni bir müzakere süreci teklif edebilir. Bu durumdaysa Brexit'i mümkün kılan Lizbon Anlaşması'nın 50. maddesinin işleyişini uzatmak gerekecek. Aksi halde anlaşmasız Brexit için iki ay içinde acil yol haritası çizilecek.

Nihai uzlaşya varılması halinde anlaşma metni hem Londra hem de AB parlamentosunun onayına sunulacak, oylamada salt çoğunluk aranacak. Metnin kabulü için 27 AB liderinden en az 20'sinin imzası gerekiyor.

Kaynak/Source: